

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Інститут журналістики

Кафедра соціальних комунікацій

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора

Інституту журналістики

навчально-виховної роботи

Корнєєв В. М

2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НАУКОВА КОМУНІКАЦІЯ:
МЕТОДИ ОПРИЛЮДНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ

для здобувачів освітньо-наукового рівня
доктор філософії

Для всіх спеціальностей, ліцензованих у Київському національному університеті імені
Тараса Шевченка для третього (освітньо-наукового) рівня

Форма навчання	денна/заочна
Навчальний рік	2018/2019
Рік навчання	2
Кількість кредитів ECTS	4
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладач: **Городенко Леся Михайлівна**, доктор наук із
соціальних комунікацій, доцент, професор кафедри
соціальних комунікацій

Пролонговано: на 2019/2020 н.р. Валас (Валасюк А.М.) «02» 09 2019 р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2018

Розробник: **Городенко Леся Михайлівна**, доктор наук із соціальних комунікацій, доцент,
професор кафедри соціальних комунікацій

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри соціальних комунікацій

Ю. В. Бондар (Ю. В. Бондар)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Протокол № 1 від «30» 08 2018 р.

Схвалено науково-методичною комісією Інституту журналістики

Протокол № 1 від «10» 09 2018 року

Голова науково-методичної комісії
Інституту журналістики

А. М. Волобуєва (Волобуєва А. М.)

«10» 09 2018 року

1. Мета дисципліни – дати студентам цілісне розуміння основних методів та прийомів комунікації наукових результатів у медіа, сформувати навички ефективної презентації та візуалізації даних наукових досліджень із різних сфер науки.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни (за наявності):

1. Вміти робити PowerPoint-презентації, а також представляти їх перед аудиторією.
2. Вміти будувати прості гістограми та кругові діаграми в програмі Microsoft Excel і критично осмислювати їхні результати.
3. Володіти елементарними навичками арифметичних операцій (виведення середнього, медіани тощо), критичного осмислення будь-яких тверджень, які базуються на наукових чи псевдонаукових дослідженнях.

2. Анотація навчальної дисципліни

Дисципліна має на меті вивчення основ ефективної презентації. Вона сприяє розвитку здатностей до проведення досліджень на відповідному рівні, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, а також спілкуватися в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в соціально-комунікаційній галузі наукової та/або професійної діяльності.

Матеріали та відомості цієї дисципліни можуть бути застосовані студентами у двох аспектах: 1) презентації результатів власного дослідження, кращого донесення до слухачів, скажімо, на науковій конференції; 2) візуалізація результатів дослідження, яка дасть змогу подавати дані у доступнішій та повнішій формі для представників медіа.

Дисципліна має універсальний характер, оскільки не пов'язана з конкретною темою майбутньої дисертаційної роботи, тож підходить усім аспірантам.

У межах навчального плану дисципліни передбачено реалізацію низки загальних і фахових компетентностей:

ЗК1. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК2. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ФК3. Здатність спілкуватися в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в соціально-комунікаційній галузі наукової та/або професійної діяльності.

4. Завдання (навчальні цілі):

1. На кількох кейсах простежити шлях від дослідження, його перебігу та формулювання результатів до презентації цих результатів громадськості.
2. Враховуючи поради APA Publication Manual сформувати у студентів розуміння основ наукового процесу та висвітлення наукової тематики.
3. Проведення кількох Skype-конференцій із журналістами National Public Radio (Вашингтон), які розкажуть, як висвітлюють наукові проблеми, а також дадуть поради аспірантам щодо якнайповнішої та якнайефектнішої презентації власних наукових результатів.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та <u>пороговий</u> критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати основні вимоги до оформлення наукових праць, які висувуються APA	Лекції	Іспит	10

	<i>Publication Manual, 6th Edition, a також до їх презентації на наукових заходах.</i>			
1.2	<i>Мати уявлення про основи аналізу даних та їх презентацію.</i>	<i>Лекції, самостійна робота</i>	<i>Іспит</i>	<i>10</i>
1.3.	<i>Розуміти основні статистичні показники, а також критично оцінювати можливі невідповідності.</i>	<i>Лекції, практичні заняття, самостійна робота</i>	<i>Іспит</i>	<i>10</i>
1.4	<i>Ефективна та ефектна презентація: якою вона є, коли йдеться про науку.</i>	<i>Лекції, практичні заняття</i>	<i>Іспит</i>	<i>10</i>
2.1	<i>Вміти знаходити вдалі форми для презентації тих чи інших видів наукових результатів.</i>	<i>Практичні заняття, проект</i>	<i>Модульна робота 1</i>	<i>20</i>
2.2.	<i>Вміти коротко формулювати основний висновок власного дослідження.</i>	<i>Самостійна робота</i>	<i>Модульна робота 2</i>	<i>10</i>
3.1	<i>Презентувати результати власного дослідження (можна попередні).</i>	<i>Практичні заняття, самостійна робота, проект</i>	<i>Презентація</i>	<i>10</i>
4	<i>Критично опрацьовувати комплекс джерел із соціальних комунікацій та знаходити теоретичне підґрунтя для власного дослідження.</i>	<i>Практичні заняття, самостійна робота</i>	<i>Іспит</i>	<i>20</i>
	<i>Разом</i>			<i>100%</i>

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (необов'язково для вибіркових дисциплін які не входять до блоків спеціалізації)

Результати навчання дисципліни (код)	ЗК1	ЗК2	ФК3
Програмні результати навчання (назва)			
Встановлювати та обґрунтовувати зв'язок між такими компонентами дослідження, як актуальність (спрямованість на розв'язання комплексної та/або суспільно значущої проблеми), об'єкт, мета, завдання.	+		+
Демонструвати здатність використовувати найбільш передові концептуальні та методологічні знання в галузі соціально-комунікаційної науково-дослідної діяльності на межі предметних галузей.	+		+
Робити висновок про власне дослідження як інноваційний комплексний проект у галузі соціальних комунікацій, що є автономним під час його реалізації.	+	+	

7. Схема формування оцінки. Контроль знань студентів здійснюється за модульно-рейтинговою системою. Впродовж семестру 20 % відводиться на аудиторне навчання, 80 % на самостійну роботу. За семестр аспірант максимально може набрати 60 балів, рекомендований мінімум – 36 балів, критично-розрахунковий мінімум – 20 балів. Під час складання підсумкового контролю – іспиту аспірант може отримати максимально 40 балів, мінімально – 24 бали.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

	ЗМ-1, 2	
	Min. 36 – балів	Max. 60– балів
Виконання поточних завдань на практичних заняттях	3x2 = 6	5x2=10
Виконання та презентація проєктів	12x2 = 24	20x2 = 40
Модульна контрольна робота	6	10

- підсумкове оцінювання:

- форма оцінювання – іспит;
- максимальна кількість балів, які може отримати студент – 40 балів;
- форма проведення іспиту – письмова, 10 тестових та одне відкрите запитання;

Оцінюються такі результати: тестові завдання – за кожну правильну відповідь 2 бали (максимально – 20); відкрита відповідь оцінюватиметься за такими критеріями: обґрунтованість, вичерпність, логічність, лаконічність, грамотність (максимально — 20 балів). Списування та плагіат автоматично ведуть до незадовільної оцінки;

- умови допуску до підсумкового іспиту:

за виконання навчальної програми (оцінювання аудиторних завдань і самостійної роботи) студент має отримати впродовж семестру не менше 20 балів (рекомендований мінімум складає 36 балів). Мінімальна кількість балів за іспит, які додаються до семестрових – 24 бали.

Студент, який набрав сумарно меншу кількість балів, ніж критично-розрахунковий мінімум (20 балів) до складання іспиту не допускається.

	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Іспит	Підсумкова оцінка
Мінімум	18	18	24	60
Максимум	30	30	40	100

7.2. Організація оцінювання:

Дисципліна поділена на 2 змістові модулі (частини). Кожен змістовий модуль включає в себе лекції, практичні заняття та самостійну роботу аспірантів, які завершуються рейтинговим контролем рівня засвоєння знань програмного матеріалу відповідної частини курсу та певних професійно-дослідницьких навичок. У змістовий модуль 1 (ЗМ1) входять теми 1-4 (практичне 1), у змістовий модуль 2 (ЗМ2) – теми 5–9 (практичне 2). За підсумками кожного змістового модуля заплановано здійснення аспірантами 2 проєктів щодо (1) аналізу даних та (2) ефективної візуалізації даних. Модульна контрольна робота проводиться на останній лекції.

Оцінювання успішності знань студентів здійснюється у двох формах: семестрове оцінювання (практичні заняття, самостійна робота, модульна робота) і підсумкове оцінювання (іспит).

Загальна сума балів – 100 балів (із них семестрове оцінювання – максимум 60 балів, підсумкове оцінювання (іспит) – максимум 40 балів)

Успішне виконання завдання (практичні, проєкти, модульна контрольна робота, іспит) – отримання за роботу не менше 60% від максимальної оцінки.

Після завершення Змістового модулю 2 проводиться модульна контрольна робота на лекції у вигляді тесту (перевірка знань, пов'язаних із навичками ефективної презентації наукових результатів, 20 хвилин) – друга декада травня.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи:

а) відповідно до кількості правильних відповідей (кожна правильна відповідь – 1 бал), максимальна кількість балів – 10;

б) робота має бути виконана охайно, допускаються лише одна можливість зміни вже

зазначеного варіанту (всі наступні виправлення вважаються помилкою);

в) модульна робота виконується впродовж зазначеного часу – не більше 20 хвилин.

Усі семестрові роботи (практичні, самостійна робота) мають бути подані на кафедру або, за домовленістю з викладачем, надсилатися на електронну пошту в робочий час. На перевірку роботи викладачеві дається один робочий тиждень. Якщо аспірант з поважної причини пропустив семінар, то він має право його відпрацювати впродовж 14 календарних днів з моменту проведення семінару.

Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій, семінарських занять і самостійної роботи

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин		
		лекції	практичні	Самостійна робота
Змістовий модуль 1. Основи аналізу даних для ефективних презентацій: науковий аспект				
1	Тема 1. Два контексти презентації результатів досліджень: журналістський та науковий.	2		
2	Тема 2. Publication Manual of APA, 6 th Edition: поради щодо презентації наукових результатів.	2		
3	Тема 3. Відкриті дані як джерело для наукових пошуків: етапи роботи з ними.	2		
4	Тема 4. Основні статистичні критерії для аналізу наукових даних та основи їх застосування.	2	2	
Змістовий модуль 2. Ефективна візуалізація наукових результатів: повнота та доступність				
5	Тема 5. Візуалізація, її види та стандартні елементи візуалізації даних.	2		
6	Тема 6. 2. Особливості візуального сприйняття, принципи інфодизайну та роботи з кольором.	2		
7	Тема 7. Головна ідея візуалізації, алгоритм для створення інфографіки, мнемонічні правила інфодизайну.	2	2	
8	Тема 8. Ефективні види графіків.	2		
9	Тема 9. Стратегії зменшення складності візуалізацій. Карти: статичні та інтерактивні. Модульна контрольна робота	2		
	ВСЬОГО	18	4	96+2*

*2 год. консультацій

Загальний обсяг – 120 год., в тому числі:

Лекцій – 18 год.

Практичні – 4 год.

Самостійна робота – 96 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основні: (Базові)

1. Field, A. (2013). *Discovering statistics using SPSS*. Newbury Park, CA: SAGE Publications Ltd.
2. Tufte, E. (2001). *The Visual Display of Quantitative Information*. Cheshire, CT: Graphics Press
3. APA Publication Manual 6th Edition.
4. Gray, J. (2012). *Data Journalism Handbook*. Sebastopol, California: O'Reilly Media.
5. Антоненко В. М. Сучасні інформаційні системи і технології: управління знаннями : навч. посібник / В. М. Антоненко, С. Д. Мамченко, Ю. В. Рогушина. – Ірпінь : Нац. університет ДПС України, 2016. – 212 с.
6. Воронін А. М. Інформаційні системи прийняття рішень: навчальний посібник. / Воронін А. М., Зіатдінов Ю. К., Климова А. С. – К. : НАУ-друк, 2009. – 136с.
7. Морзе Н.В. Інформаційні системи. Навч. посібн. /за наук. ред. Н. В. Морзе; Морзе Н.В., Піх О.З. – Івано-Франківськ, «ЛілеяНВ», – 2015. – 384 с.

Додаткові:

1. Візуалізація даних. Курс на платформі “Prometheus”.
https://edx.prometheus.org.ua/courses/IRF/DV101/2016_T3/info
2. Data Blog at The Guardian. <https://www.theguardian.com/data>
3. Corriere della Sera. Data Room by Milena Gabanelli. <https://www.corriere.it/dataroom-milena-gabanelli/>
4. Washington Post Best Graphics in 2018.
<https://www.washingtonpost.com/graphics/2018/ns/best-graphics/>
5. The home of the U.S. Government’s open data. <https://www.data.gov>